

نویسنده: اف ام شاکیل «F.M.Shakil»
منبع و تاریخ نشر: کریدل «2024-12-25».
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل».

تحریم های جدید آمریکا پاکستان را به سمت چین سوق خواهد داد

New US sanctions will push Pakistan toward China

در حالی که هدف تحریم های جدید ایالات متحده علیه برنامه موشکی پاکستان مانع از افزایش روابط دفاعی اسلام آباد با پکن است، این مجازات ها در عوض احتمالاً باعث ایجاد شکاف با واشنگتن و سوق دادن پاکستان بیشتر به آغوش چین می شود.

While fresh US sanctions against Pakistan's missile program are intended to impede Islamabad's growing defense ties with Beijing, these punishments are instead likely to cause a rift with Washington and drive Pakistan further into China's embrace.

عکاسی توسط کریدل

*****

روابط پاکستان با ایالات متحده که زمانی متحد اصلی در جنگ سرد و شریک خط مقدم در طول جنگ سرتاسری علیه تروریسم بود، به شدت کاهش یافته است. آخرین ضربه بر این روابط در حالی وارد می شود که واشنگتن تحریم های جدیدی را علیه اسلام آباد اعمال می کند و اسلام آباد را به تولید و توسعه قا بلیت های موشک بالستیک متهم می کند که تهدیدی بالقوه برای امنیت ایالات متحده است.

جان فاینر، معاون مشاور امنیت ملی ایالات متحده در (19) دسامبر در یک اندیشکده در واشنگتن صحبت می کرد، در مورد "ظرفیت اسلام آباد برای حمله به اهدافی فراتر از جنوب آسیا، حتی در ایالات متحده" هشدار داد و پاکستان را یک تهدید فزاینده خواند - این تحریم توسط ستیت دیپارتمنت یک روز پس رخ داد. ووزارت دفاع آمریکا آژانس دفاع دولتی پاکستان و سه سازمان تجاری را به دلیل برنامه موشک های بالستیک دوربرد آن تحریم کرد.

اظهارات او همچنین اولین باری بود که یک مقام ارشد آمریکایی پاکستان را با روسیه، کره شمالی و چین مقایسه کرد - کشور های هسته ای که "مایل به خصومت با ایالات متحده هستند".

پایین ترین سطح روابط ایالات متحده و پاکستان .

متیو میلر، سخنگوی وزارت امور خارجه، در یک فرمان اجرایی که در 18 دسامبر صادر شد، اعلام کرد که ایالات متحده «تکثیرکنندگان سلاح های کشتار جمعی و وسایل انتقال آنها را هدف قرار داده است».

به طور خاص، تحریم‌ها علیه مجتمع توسعه ملی پاکستان (NDC) - یک سازمان کلیدی دفاعی و هوافضا - و سه شرکت مستقر در کراچی: Akhtar and Sons، Private Limited، Affiliates International و Rockside Enterprise اعمال شد. دارایی‌های آنها در ایالات متحده، در صورت وجود، اکنون مسدود شده است و آنها از انجام تجارت در حوزه قضایی ایالات متحده منع شده‌اند.

عبدالله خان، مدیر عامل مؤسسه مطالعات درگیری و امنیتی پاکستان (PICSS) در اسلام‌آباد، با انتقاد از این اقدام، به کریدل می‌گوید:

«تحریم‌های مستقیم علیه یک نهاد دولتی بی‌اعتمادی بین ایالات متحده و پاکستان را بیشتر کرده است. این نه تنها تلاش‌های پاکستان را برای حفظ تعادل ظریف بین دو قدرت، [یعنی چین و آمریکا] مختل می‌کند، بلکه پاکستان را بیشتر به اردوگاه چین سوق خواهد داد.»

او خاطرنشان می‌کند که در حالی که روابط پاکستان و ایالات متحده از لحاظ تاریخی به دلیل اصطکاک‌ها و محدودیت‌ها تیره شده است، در دو سال گذشته شاهد بهبود قابل توجهی بوده ایم که با وجود تفاوت‌های جزئی، خوش‌بینی را برای یک مسیر مثبت تقویت کرده است. با این حال، اعمال تحریم‌ها علیه یک نهاد دولتی، شکاف بین دو کشور را عمیق‌تر کرده است.

زمین بازی ناهموار هسته‌ای جنوب آسیا

در «21» دسامبر، وزارت خارجه پاکستان تصمیم ایالات متحده را "تأسف‌بار و مغرضانه" خواند و اسلام‌آباد اظهارات **فاینر** را رد کرد و تحریم‌ها را بخشی از یک استراتژی گسترده‌تر برای برهم زدن ثبات منطقه دانست.

به گفته پاکستان، توان دفاعی این کشور ریشه در حفظ حاکمیت و حفظ صلح در جنوب آسیا دارد. این وزارتخانه هشدار داد که «آخرین قسط تحریم‌ها با هدف تشدید عدم تقارن‌های نظامی، هدف صلح و امنیت را به چالش می‌کشد» که اشاره پنهانی به رقیب دارای سلاح هسته‌ای آن، هند است.

واقعیت تلخ در تلاش‌های اسلام‌آباد برای افشای استانداردهای دوگانه‌ای است که ایالات متحده در مورد برنامه‌های موشکی هند و پاکستان اعمال می‌کند. در حالی که هند در توسعه موشکی پیشروی کرده و پاکستان را پشت سر گذاشته است، واشنگتن تا حد زیادی چشم خود را بر پیشرفت‌های دهلی نو بسته است.

یک تحلیلگر دفاعی پاکستانی که خواست نامش فاش نشود، به کریدل توضیح می‌دهد:

فناوری MIRV در موشک هندی، Agni-V، آن را به یک گام بزرگ رو به جلو در فناوری موشک های بالستیک تبدیل می کند. می تواند چندین کلاهک هسته ای حمل کند. برد و نوآوری آن از موشک ابابیل پاکستان پیشی می گیرد. علاوه بر این، موشک های هندی دارای برد گسترده ای هستند که آنها را قادر می سازد مناطق وسیعی از جمله اروپا، آفریقا و بخش هایی از ایالات متحده را هدف قرار دهند.

او تصریح می کند که توسعه سیستم دفاع موشکی دو لایه هند رویکرد جامع تری را به فناوری دفاع موشکی در مقایسه با پاکستان نشان می دهد. او می گوید «سیستم دفاع موشکی دو لایه» آخرین فناوری دفاعی در برابر موشک های بالستیک بود. به گفته این تحلیلگر، این سامانه پدافندی با استفاده از مکانیسم های رهگیری در ارتفاع بالا و ارتفاع پایین، موشک را قبل از رسیدن به هدف خود منهدم می کند.

ریتو شارما، نویسنده دفاعی هند، ویژگی های موشک هندی آگنی-وی را توضیح می دهد و می گوید که این موشک به طور قابل توجهی موقعیت بازدارندگی دهلی نو را در برابر چین و پاکستان تقویت کرده است.

چین دارای فناوری موشکی پیشرفته ای مانند دانگ فنگ-41 است که به آن امکان می دهد هر شهر هند را از برد 12000 تا 15000 کیلومتر هدف قرار دهد. سا مانه موشکی Agni-V از نظر استراتژیک شمالی ترین منطقه چین را در خط دید مستقیم هند قرار داده است و قابلیت پرتاب قوطی آن استقرار سریع تر را تسهیل می کند.

نگرانی از روابط نظامی پاکستان با چین

پاکستان در واکنش فوری خود به تحریم های ایالات متحده، از فناوری موشک های بالستیک خود - اقدام متقابلی برای گسترش قابلیت های موشکی هند در جنوب آسیا - دفاع کرد. با این حال، ایالات متحده پاکستان را صرفاً از طریق منشور رقابت خود با هند درک نمی کند.

در عوض، واشنگتن همکاری نظامی فزاینده اسلام آباد با پکن را نگرانی گسترده تری می بیند. این مشارکت در حال تحول، سوء ظن ایالات متحده را در مورد نیات پاکستان، به ویژه در رابطه با روابط دفاعی این کشور با چین، تقویت کرده است.

اظهارات فاینر نشان دهنده نگرانی دولت بایدن از «برنامه موشک بالستیک پاکستان با کمک چین» است، که واشنگتن ادعا می کند تهدیدی مستقیم برای امنیت داخلی ایالات متحده است.

اما **دکتر عبدالرؤف اقبال**، محقق ارشد پژوهشی در موسسه مطالعات، تحقیقات و تحلیل استراتژیک (ISSRA) در دانشگاه دفاع ملی اسلام‌آباد (NDU)، به گهواره می‌گوید که تمرکز نظامی پاکستان بر روی مرزهای خود است - نه بر روی اقیانوس اطلس. اقیانوس:

«استراتژی دفاعی پاکستان ویژه تهدیدات است و در درجه اول بر مقابله با چالش‌های هند متمرکز است. نوسازی سریع ارتش هند، دستیابی به قابلیت‌های پیشرفته و دوربرد را برای پاکستان کاملاً ضروری کرده است، اما نباید به عنوان تهدید برای ایالات متحده تعبیر شود.

اقبال از این تصور که زرادخانه پاکستان ممکن است آمریکا را هدف قرار دهد، تعجب می‌کند. او می‌افزاید: «در حالی که چنین تصور نادرستی می‌تواند به عنوان یک تعریف و تمجید از توانایی‌های رو به رشد پاکستان تلقی شود، اما اگر از نظر ظاهری در نظر گرفته شود، بسیار نگران‌کننده است.

دکتر غلام علی، معاون مرکز تحقیقات هنگ کنگ برای مطالعات آسیایی (RCAS)، دیدگاه دیگری را ارائه می‌دهد و به کریدل می‌گوید که چین و پاکستان قبلاً ادعاهای دولت **بایدن** را رد کرده‌اند.

چین و پاکستان در توسعه تسلیحات استراتژیک از اواخر دهه 1970 تا اوایل دهه 1990 به میزان محدودی همکاری کردند. به درک من، زمانی که چین شروع به پیوستن به رژیم‌های منع اشاعه کرد، همکاری‌اش با پاکستان به طور فزاینده‌ای در چارچوب معیارهای تعیین‌شده توسط هنجارهای بین‌المللی قرار گرفت، زیرا چین به تدریج می‌خواست خود را به عنوان یک قدرت در حال ظهور مسئول نشان دهد که به میثاق‌های بین‌المللی در مورد اشاعه پایبند است و به آن احترام می‌گذارد.

برای **علی**، این تصور که پاکستان با چین، روسیه و کره شمالی در هم آمیخته است، احتمالاً از رقابت گسترده‌تر آمریکا و چین ناشی می‌شود.

این اولین موردی نیست که ایالات متحده چین و پاکستان را به اتهام همکاری‌های موشکی مورد هدف قرار می‌دهد. در اکتبر 2023، واشنگتن سه شرکت چینی و یک شرکت پاکستانی را به اتهام تامین فناوری موشکی تحریم کرد. به طور مشابه، در سپتامبر گذشته، وزارت امور خارجه یک موسسه تحقیقاتی چینی و چندین شرکت را به اتهام دست داشتن در سامانه‌های برد بلند شاهین-3 و آبابیل پاکستان تحریم کرد.

چرا ایالات متحده متحده قبلاً اعضای غیر ناتورا یک تهدید می‌دانست؟

دکتر اقبال معتقد است که اقدام آمریکا علیه پاکستان نوعی اجبار برای جلوگیری از تقویت مشارکت استراتژیک پاکستان با چین است. او می‌گوید که دولت آینده ترامپ ممکن

است از این محدودیت ها به عنوان یک ابزار چانه زنی برای گرفتن امتیاز از اسلام آباد استفاده کند.

به گفته **اقبال**، موجودی دفاعی پاکستان به طور فزاینده ای به سمت چین متمایل شده است که نشان دهنده عمق روابط دوجانبه بلندمدت آنها و اعتماد انباشته شده در این مسیر است. در هر صورت، امروز در اسلام آباد، بسیاری ممکن است تحریم های اخیر ایالات متحده را به عنوان محصول جانبی نفوذ فزاینده هند در واشنگتن با هدف تضعیف مسیر استراتژیک پاکستان و مشارکت های منطقه ای تفسیر کنند.

از آنجایی که پاکستان با پیامدهای این تحریم ها دست و پنجه نرم می کند ، با یک تصمیم اساسی مواجه است: تسلیم شدن در برابر فشارهای خارجی و محدود کردن برنامه موشک های بالستیک خود، یا حفظ اولویت های استراتژیک خود و ایستادگی در موضع خود.

در همین حال، گفتمان عمومی در رسانه های اجتماعی به سمت استراتژی های جایگزین تغییر کرده است و بسیاری از اسلام آباد برای اولویت دادن به پروژه متوقف شده خط لوله گاز ایران-پاکستان، حتی اگر به معنای سرپیچی از محدودیت های تحمیلی آمریکا در برخورد با ایران باشد، حمایت می کنند.

----- **با تقدیم احترامات «2024-12-26»**

